

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

вчитися і накопичувати знання про медіаграмотність, скористатися різними стажуванням, соціальними практиками для поглиблення свого розуміння особливостей різних засобів масової інформації на практиці.

На думку Тан Цінь і Сян Цянь [4] поки, ще залишаються недостатньо опрацьованими питання формування медіаграмотності на теоретичному рівні і реалізованими на практичному.

Список використаних джерел

1. Чжен Баовей «Про сучасний стан, проблеми та протидії у китайській журналістській та комунікативній освіті». Міжнародна журналістика, 2007. - С.26-32.

2. Чень Сіань Юань «Теорія грамотності засобів масової інформації». Шанхай: Шанхайська преса університету Цзяотун, 2005. - 53 с.

3. Федоров А. В. Медиаобразование: История, теория и методика. Ростов-на-Дону: Изд-во ЦВВР, 2001. 708 с.

4. Media Literacy Education in Mainland China: A Historical Overview / Qinyi Tan, Qian Xiang, Jingya Zhang, Luyan Teng, Jiali Yao // International Journal of Information and Education Technology. 2012. Vol. 2, N 4. P. 382–385.

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ ГУРТКА ЛІТЕРАТУРНО-ТЕАТРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

О.В. Олефіренко, О. В. Дудка

здобувачі першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Найважливішою метою сучасної освіти і однією з пріоритетних завдань суспільства є виховання відповідального, ініціативного і компетентного громадянина. Сформувати сучасну розвинену людину тільки шляхом застосування класно-урочної системи неможливо, бо вона має певні обмеження. Тому невід'ємним складником системи освіти є позашкільна та позаурочна робота.

Найпоширенішою формою організації позаурочної діяльності учнів за інтересами є предметні гуртки, які сприяють розвитку дитини в певній сфері науки, культури. Їх робота керується Законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», наказами МОН України.

На сьогодні вже накопичений досвід роботи гуртків загальнокультурного, загальноінтелектуального, соціального, спортивно-оздоровчого спрямування: значні дидактичні й розвивальні можливості впливу на розвиток дитини в початковій школі має театралізована діяльність, яка сприяє вихованню творчої індивідуальності, розвитку інтересу і чуйності до мистецтва театру і акторської діяльності. Діти із задоволенням розігрують сценки, що долучає їх до театральної культури, спонукає до імпровізації і передавання образів за допомогою вербальної і невербальної мови.

Вплив театралізованої діяльності на розвиток творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку досліджував Л.С. Виготський, Л.П. Бочкарева, Н.С. Карпінська, Л.С. Фурміна, М. Г. Татаренко, О.П. Амацьєва, Ю.І. Рубіна.

Аналіз різноманітних джерел дозволяє стверджувати, що при наявності розмаїття гуртків для початкової школи фактично відсутні програми гуртків літературно-театрального спрямування, які б реалізовували найактуальніший для сучасної освіти підхід – інтеграцію, а саме поєднання театрального напрямку і читання художньої літератури. Метою такого виду гуртків має стати розвиток творчих здібностей дітей за допомогою театралізованої діяльності поєднаною із вихованням любові до книги та читання. Звичайно, такий гурток має реалізовувати і книжково-літературну, і акторсько-театральну складову.

Основні напрямки театральної складової програми гуртка реалізуються за допомогою ігор-драматизації; вправ на дикцію, розвиток мовлення, на розвиток дитячої пластики; виразної міміки, елементів пантоміми; театральних етюдів; підготовки (репетиції) та інсценування вистав; перегляду театральних постанов і бесід за ним. Програма має містити інформацію про театр, історію, особливості функціонування, правила поведінки в ньому.

Літературна складова передбачає знайомство з книгами й творами дитячої літератури, творчістю окремих письменників-драматургів, формування вміння розглядати дитячі книжки, адекватно сприймати й розуміти текст – тобто сприяти формуванню читацької компетентності, інтенсифікувати літературний розвиток.

Спираючись на ідею відомого методиста М.О. Рибнікової („від маленького письменника до великого читача“), вважаємо необхідним долучити дітей до творчої діяльності не тільки в напрямку створення декорацій, акторського виконання, а й до написання невеликих п'єс.

Проведення занять гуртка має сприяти створенню умов, в яких діти зможуть ділитися один з одним своїми думками і бажаннями, щоб якомога частіше проявляли творчість і винахідливість.

Діяльність літературно-театрального гуртка передбачає знайомство учнів з різноманітними видами шкільних театрів, які, зазвичай, поділяють на три великі групи: верхові, настільні, стендові. При доборі видів театру для вивчення та інсценуванні літературних творів педагогу варто звертати увагу на вікові особливості дітей. Для 1-2 класів важливо враховувати фізичні можливості школярів: наприклад, краще не обирати ляльковий театр на гапті, бо рука в дитини швидко втомлюється. Діти 3-4 класів за допомогою вчителя можуть брати участь в інсценізації більшого розмаїття видів театру: настільний, стендовий, верховий, пальчиковий.

Орієнтовний перелік художніх творів для літературного-театрального гуртка:

- малі фольклорні жанри (потішки, небилиці, дражнилки, безкінечки);
- народні казки («Колобок», «Рукавичка», «Коза-дереза», «Гуси-лебеді», «Ріпка»);
- авторські казки: С. Маршак «Дванадцять місяців», В. Сутєєв «Коли запалюють ялинки», В. Сутєєв «Мишеня і олівець», В. Сутєєв «Вередлива

кішка», Г.Х. Андерсен «Снігова Королева», Г.Х. Андерсен «Принцеса на горошині», С.Маршак «Казка про дурне мишеня»; Олександр Олесь «Пан Коцький», Леся Українка «Біда навчить»;

- вірші: А.Барто "В театре", С.Маршак "Будинок, який побудував Джек", "Вусатий-смугастий", "Робін- Бобін", Е.Мошковська "Жаби, які сплять на подушці", Б. Заходер "Дірки в сирі", Леся Українка "На зеленому горбочку", М. Стельмах "Бурячок і їжачок", Л. Костенко "Кольорові миші", М. Познанська "Здрастуй, сонечко!", Г. Усач "Красень".

Отже, проблема освіти і виховання школярів засобами мистецтва актуальна для загальноосвітньої школи. На нашу думку, літературно-театральний гурток сприятиме формуванню читацьких компетентностей, розвитку індивідуальних можливостей дитини, вихованню учня-читача. Гурткове заняття допоможе вирішувати завдання емоційного, творчого, літературного, інтелектуального розвитку дитини, а також проблеми морально-етичного виховання, оскільки в такому випадку читання для дитини стає і працею, і творчістю, і новим відкриттям, і задоволенням.

ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ю.В. Сінчук

здобувач першого рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Актуальною проблемою сучасної початкової освіти є формування особистості, озброєної основними компетентностями, серед яких базовою є читацька, що передбачає володіння читацькими знаннями, уміннями та навичками. Однак результати досліджень як міжнародних (PISA, 2016), так і всеукраїнських (Український центр оцінювання якості освіти, 2018) свідчать про значні проблеми в цій галузі. Науковці (В. Мартиненко, Г. Гранік, І. Гудзик та ін.) зауважують, що в сучасних школярів недостатньо сформовано вміння опрацьовувати інформацію. Тому важливим завданням початкової школи є пошук оптимальних шляхів формування в учнів умінь зосереджувати свою увагу на головному, виділяти ключові слова, які допоможуть правильно зрозуміти і відтворити зміст прочитаного.

Однією зі складових читацької компетентності є формування уявлення про письменників. Головною метою ознайомлення з життям автора є краще розуміння його твору учнями. Також можна виділити декілька напрямків, які відображають значення знань про письменника: 1) пошуковий: необхідний для раціонального пошуку книги на полицях вдома та у бібліотеці; 2) культурний: правильно уявляти, хто з письменників як і про що пише, орієнтуватися у жанрах та тематиці творів певних авторів.

Опрацювання біографічного матеріалу в початковій школі викликає в читачів-початківців чимало труднощів. Одним із засобів їх подолання є

Кривуля Ю.П.	
АНАЛІЗ ВЛАСНОГО ДИТЯЧОГО ЧИТАЦЬКОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ КУРСІВ.....	81
Лаврухіна В.В.	
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДОШКІЛЬНИКА В УМОВАХ ПАРТНЕРСТВА З РОДИНОЮ	83
Матвійчук Ю. Ю.	
РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ВІДПОВІДНО СИНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ STEM-НАВЧАННЯ	85
Мельник А. О.	
ЕКОЛОГО-БІОЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕСТАНДАРТНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ	87
Mykhailyuk N.V.	
FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE BANKING SPECIALISTS	89
Мусієнко А.В., Цимбалюк Ж.О.	
СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАСКЕТБОЛУ 3Х3 В СВІТІ 91 В СУЧАСНИХ УМОВАХ МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО РУХУ <i>А.В. Мусієнко</i>	91
Лі Цяньє	
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖІВ В КНР.....	93
Олефіренко О.В., Дудка О. В.	
ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ ГУРТКА ЛІТЕРАТУРНО-ТЕАТРАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ ДЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	95
Сінчук Ю.В.	
ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ПИСЬМЕННИКІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	97
Скидан Я.А.	
ПОМИЛКИ В МОВІ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	99
Таран А. В.	
ФОНЕТИЧНІ ТРУДНОЩІ ОВОЛОДІННЯ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ АНГЛІЙСЬКОЮ ВИМОВОЮ	101
Трухан Г.В.	
МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НОРВЕГІЇ ДО РОБОТИ З СІМ'ЄЮ.....	103
Харченко О.О., Шан Лі	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ВИБОРУ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	105
Чухно О. А., Латишева А. В.	